

Elementi ocjenjivanja, te načini i postupci vrednovanja odgojno-obrazovnih postignuća učenika iz nastavnog predmeta geografije u postupcima praćenja, provjeravanja i ocjenjivanja učenika tijekom nastavne godine 2023./2024.

Vrednovanje je sustavno prikupljanje podataka u procesu učenja i postignutoj razini kompetencija: znanjima, vještinama, sposobnostima, samostalnosti i odgovornosti prema radu, u skladu s unaprijed definiranim i prihvaćenim načinima, postupcima i elementima, a sastavnice su praćenje, provjeravanje i ocjenjivanje.

1. **Praćenje** je sustavno uočavanje i bilježenje zapažanja o postignutoj razini kompetencija i postavljenim zadacima definiranim nacionalnim i predmetnim kurikulumom, nastavnim planom i programom te strukovnim i školskim kurikulumom.

U skladu s ovom odredbom u nastavnom predmetu geografija utvrđuju se uz bilježenje zapažanja o postignutoj razini kompetencija sljedeća zapažanja:

Kreativna aktivnost učenika (aktivno sudjelovanje u radu, raspravama, sakupljanju podataka, izradi plakata, prezentacija...) odnos prema radu i postavljenim zadacima (redovitost u izvršavanju učeničkih obveza) te odgojnim vrijednostima (odnos prema prirodi, ekološka osjetljivost, prihvaćanje moralnih normi, tolerancija, suradnja. poštivanje vlastitih i tuđih vrijednosti i različitosti itd.) predstavljaju važne činjenice pri zaključivanju ocjene.

2. **Provjeravanje** podrazumijeva procjenu postignute razine kompetencija u nastavnome predmetu ili području i drugim oblicima rada u školi tijekom školske godine.

Provjeravanjem se u nastavnom predmetu geografija utvrđuje usvojenost i opseg stečenih znanja, stupanj razvijenosti radnih vještina i sposobnosti te kvaliteta usvojenih stavova i navika.

Utvrđuje se usmeno i pisano po sljedećim elementima:

- 1. Usvojenost znanja – PISANO/USMENO** (poznavanje prostornih uzoraka i procesa, usvojenost geografskih pojmova)
- 2. GEOGRAFSKE VJEŠTINE** (uočavanje, analiziranje, povezivanje i donošenje zaključaka na temelju skica, brojčanih podataka, grafikona, dijagrama, fotografija i drugih geografskih grafičkih prikaza, donošenje zaključaka na temelju usvojenih znanja na novim primjerima i njihova primjena)
- 3. KARTOGRAFSKA PISMENOST** (poznavanje značenja oznaka na kartama, karakteristike karte, signature i njihovo značenje, promatranje, uočavanje i objašnjavanje geografskih sadržaja na geografskoj karti te sposobnost međusobnog idejnog povezivanja sadržaja karte i stvaranje zaključka i predodžbe o prikazanom prostoru.)

Ocjenjivanje je pridavanje brojčane ili opisne vrijednosti rezultatima praćenja i provjeravanja učenikovog rada prema sastavnicama ocjenjivanja svakoga nastavnoga predmeta.

Elementi i kriteriji za usmeno i pisano provjeravanje znanja:

USVOJENOST ZNANJA USMENO/PISANO (poznavanje prostornih uzoraka i procesa, usvojenost geografskih pojmova)

Odličan (5) Ključne pojmove usvojio/la u potpunosti. Zna sve tražene uzorke, procese i pojmove. Izražavanje sigurno, izražajno i samostalno. Dokazuje, povezuje i obrazlaže vrlo temeljito, logično i argumentirano, znanje primjenjuje vrlo brzo, prikladno, samostalno i točno.

Vrlo dobar(4): Ključne pojmove usvojio/la gotovo u potpunosti. Zna većinu traženih uzoraka, procesa i pojmova. Jasno, sigurno i samostalno izražavanje uz malu pomoć učitelja/ice. Dokazuje, povezuje i obrazlaže uglavnom temeljito, logično i argumentirano. Znanje primjenjuje prilično brzo, prikladno, samostalno i točno.

Dobar (3): Ključne pojmove usvojio/la najvećim dijelom. Prepoznaje tražene uzorke, procese i pojmove. Dobro dokazuje, povezuje i obrazlaže. Izražavanje nesigurno, potrebna je pomoć učitelja/ice. Znanje primjenjuje prikladno, ali uz pogreške i pomoć učitelja/ice

Dovoljan (2): Ključne pojmove usvojio/la polovično, nastavno gradivo ne razumije u potpunosti. Prisjeća se i nabroja tražene uzorke procese i pojmove, a pri dokazivanju, povezivanju i obrazlaganju nailazi na veće probleme. Znanje ne primjenjuje prikladno i točno, ali uz pomoć

učitelja/ice dolazi do dovoljnih rezultata

Nedovoljan (1): nije usvojio/la ključne pojmove, nastavno gradivo ne razumije, rijetko spreman/a dokazivati, povezivati i obrazlagati. Znanje nepotpuno i površno s grubim sadržajnim pogreškama koje ne primjenjuje ni uz pomoć učitelja/ice i ne dolazi do dovoljnih rezultata.

GEOGRAFSKE VJEŠTINE (uočavanje, analiziranje, povezivanje i donošenje zaključaka na temelju skica, podataka, grafikona, dijagrama, fotografija i drugih geografskih grafičkih prikaza, donošenje zaključaka na temelju usvojenih znanja na novim primjerima)

Odličan (5): Izrazito opširno, točno i brzo čita i opisuje grafikone, samostalno izvodi zaključke i uočava uzročno-posljedične veze. Stvara nove vrijednosti i ima sposobnost grafički ih prikazati. Svojim riječima izlaže međusobne odnose te ih potkrjepljuje navođenjem vlastitih primjera. Vrlo brzo i točno zaključuje, analizira i sintetizira geografske elemente i vrednuje ih.

Vrlo dobar (4): Točno i brzo čita i opisuje grafikone, izvodi zaključke i uočava uzročno-posljedične veze uz malu pomoć učitelja/ce. Stvara nove vrijednosti i ima sposobnost grafički ih prikazati. Svojim riječima izlaže međusobne odnose te ih uz malu pomoć učitelja/ce potkrjepljuje navođenjem vlastitih primjera. Točno zaključuje, analizira i sintetizira geografske elemente i vrednuje ih.

Dobar (3): Prosječno čita i opisuje grafikone, izvodi zaključke i uočava uzročno-posljedične veze uz pomoć učitelja/ce.; Nove vrijednosti uz malu pomoć učitelja/ce grafički prikazuje. Svojim riječima izlaže međusobne odnose te ih pomoć učitelja/ce potkrjepljuje navođenjem vlastitih primjera. Dobro zaključuje, analizira i sintetizira geografske elemente i vrednuje ih uz pomoć učitelja/ce.

Dovoljan (2): Teško čita i opisuje grafikone; nepotpuno izvodi zaključke i uočava uzročno-posljedične veze. Nove vrijednosti uz veliku pomoć učitelja/ce grafički prikazuje, međusobne odnose prepoznaje uz pomoć učitelja/ce ali ne potkrjepljuje navođenjem vlastitih primjera. Teško zaključuje, analizira i sintetizira geografske elemente i vrednuje ih.

Nedovoljan (1): Ne čita i ne opisuje grafikone; ne izvodi zaključke i ne uočava uzročno posljedične veze. Nove vrijednosti ni uz veliku pomoć učitelja/ce grafički neprikazuje; međusobne odnose ne prepoznaje. Bez logike i razumijevanja zaključuje, analizira i sintetizira geografske elemente .

KARTOGRAFSKA PISMENOST (poznavanje značenja oznaka na kartama, karakteristike karte, signature i njihovo značenje, promatranje, uočavanje i objašnjavanje geografskih sadržaja na

geografskoj karti te sposobnost međusobnog idejnog povezivanja sadržaja karte i stvaranje zaključka i predodžbe o prikazanom prostoru.)

Odličan (5): Izrazito točno i temeljito poznaje značenja oznaka na kartama, karakteristike karte, signature i njihovo značenje. Izuzetno točno i sigurno promatra, uočava i objašnjava geografske sadržaje na geografskoj karti te posjeduje izuzetnu sposobnost međusobnog idejnog povezivanja sadržaja karte sa stvaranjem zaključka i predodžbe o prikazanom prostoru.

Brzo i točno pronalazi sve potrebne sadržaje na slijepom zemljovidu.

Vrlo dobar (4): Točno i temeljito poznaje značenja oznaka na kartama, karakteristike karte, signature i njihovo značenje, točno i sigurno promatra, uočava i objašnjava geografske sadržaje na geografskoj karti te posjeduje sposobnost međusobnog idejnog povezivanja sadržaja karte sa stvaranjem zaključka i predodžbe o prikazanom prostoru. Pronalazi sve potrebne sadržaje na slijepom zemljovidu.

Dobar (3): Dobro poznaje značenja oznaka na kartama, karakteristike karte, signature i njihovo značenje. Dobro promatra, uočava i objašnjava geografske sadržaje na geografskoj karti te posjeduje dobru sposobnost međusobnog idejnog povezivanja sadržaja karte sa stvaranjem zaključka i predodžbe o prikazanom prostoru. Pronalazi većinu potrebnih sadržaja na slijepom zemljovidu ali ga je ponekad potrebno usmjeriti.

Dovoljan (2): Površno poznaje značenja oznaka na kartama, karakteristike karte, signature i njihovo značenje. Sposobnost promatranja, uočavanja i objašnjavanja geografskih sadržaja na geografskoj karti i međusobnog idejnog povezivanja sadržaja karte sa stvaranjem zaključka i predodžbe o prikazanom prostoru slabo razvijena. Uz pomoć učitelja/ce pronalazi najvažnije sadržaje na zemljovidu.

Nedovoljan (1): Ne poznaje značenja oznaka na kartama, karakteristike karte, signature i njihovo značenje. Sposobnost promatranja, uočavanja i objašnjavanja geografskih sadržaja na geografskoj karti i međusobnog idejnog povezivanja sadržaja karte sa stvaranjem zaključka i predodžbe o prikazanom prostoru slabo razvijena. Ni uz pomoć učitelja/ce ne pronalazi najvažnije sadržaje na zemljovidu.

Kriteriji za pisane provjere znanja u svim elementima:

Nedovoljan (1) Dovoljan (2) Dobar (3) Vrlo dobar (4) Odličan (5)

0-49% 50-65 % 66-75% 76-89% 90-100%